

Το δέντρο των Χριστουγέννων?

Φορτωμένο με φώτα και στολίδια, μ' ένα λαμπρό αστέρι στην κορυφή, μια φάτνη στη σκιά του
και

,
φυσικά

,
πολλά
χρωματιστά
κουτιά
με
δώρα
τριγύρω

,
το
χριστουγεννιάτικο
δέντρο
είναι
μια
εικόνα
που
έχει
ομορφύνει
όλα
τα
παιδικά
όνειρα

.
Μια
εικόνα
που
αντέχει
στο
χρόνο

,
αφού
μαζί
της
έχουν
μεγαλώσει
γενιές

ολόκληρες

.

Ένα
σύμβολο
ειρήνης
που
έχουν
χαιρετίσει
χιλιάδες
μάτια
σ
,

ολόκληρο
τον
πλανήτη

.

Στην Ελλάδα το έθιμο του στολισμού του δέντρου έχει κατηγορηθεί, συχνά, ως ξενόφερτο

.

Πόσο
σωστή
είναι

,

όμως

,

αυτή
η
θεωρία

;

Ένα
ταξίδι
στο
παρελθόν
μπορεί
να
μας
δώσει απάντηση

.

Η
λατρεία
του
δέντρου

,

ως

συμβόλου

αιώνιας

ζωής

,

είναι

μια

αρχαία

συνήθεια των

Αιγυπτίων

,

των

Κινέζων

και

των

Εβραίων

.

Οι

αρχαίοι

Έλληνες

και

οι

Ρωμαίοι

στόλιζαν με

πρασινάδες

τα

σπίτια

τους

,

για

να

τιμήσουν

τη

φύση

και

να

γιορτάσουν

τη

ζωή

.

Στα

βυζαντινά

χρόνια

κρεμούσαν

,

την

Πρωτοχρονιά

,
στα
σπίτια
και
στα καταστήματα

,
δάφνες

,
κλαδιά
ελιάς
και
στεφάνια
με
λουλούδια

,
για
να
καλωσορίσουν τον
καινούργιο
χρόνο
με
το
πράσινο
χρώμα
της
αναγέννησης
και
της
ελπίδας!

Ένα παγκόσμιο έθιμο

Το Χριστουγεννιάτικο Δέντρο, έτσι όπως το ξέρουμε, με τα λαμπιόνια, τα παιχνίδια και τα μπαμπάκια του, μας έρχεται από τη Γερμανία. Οι Γερμανοί το ονόμαζαν «Δέντρο του Παραδείσου» και το έστηναν μέσα στα σπίτια τους στις 24 Δεκεμβρίου, ημέρα γιορτής του Αδάμ και της Εύας. Το διακοσμούσαν με μπισκότα και κεριά, που το φως τους συμβόλιζε τον Χριστό.

Την Πρωτοχρονιά, οι Σκανδιναβοί στόλιζαν το σπίτι και τον αχυρώνα τους με

αιθαλή φυτά (αιθαλή είναι τα φυτά που διατηρούν το φύλλωμά τους και το

χειμώνα), για να μην πλησιάζει ο διάβολος και τα Χριστούγεννα έστηναν ένα δέντρο για τα πουλιά.

Τον 19ο αιώνα, το χριστουγεννιάτικο δέντρο έγινε γνωστό στην Αγγλία, την Αυστρία, την Ελβετία, την Πολωνία και την Ολλανδία. Οι Αμερικανοί το μετέφεραν στην Κίνα και την Ιαπωνία, όπου διακοσμήθηκε με φανταχτερά σχέδια από χαρτί.

Στην Ελλάδα έφτασε το 1 833 και στήθηκε, για πρώτη φορά, στα ανάκτορα του

βασιλιά Όθωνα, πρώτα στο Ναύπλιο κι ύστερα στην Αθήνα. Για χρόνια

παρέμεινε «κλεισμένο» μέσα στα σπίτια των πλουσίων, μέχρι που τελείωσε ο

Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος και το Χριστουγεννιάτικο Δέντρο έγινε ένα

λαϊκό έθιμο που αγαπήθηκε ιδιαίτερα.

Ελληνικό στολίδι

Στην Ελλάδα τα δάση ελάτου είναι σπάνια· γι' αυτό, καλλιεργούνται ειδικά φυτώρια, τα οποία καλύπτουν τη ζήτηση, χωρίς να κινδυνεύουν να κοπούν όλα τα έλατα του τόπου μας. Χριστουγεννιάτικο δέντρο, όμως, δεν είναι μόνο το έλατο, ακόμα και στις βόρειες χώρες όπου υπάρχει άφθονο. Οποιοδήποτε κλαδί του δάσους, που διατηρεί τη ζωντάνια του μέσα στην παγωνιά του χειμώνα, μπορεί να παραστήσει το «δέντρο»: η δάφνη, η ελιά, η μυρτιά, η

βελανιδιά, τα σχίνα, τα κλαδιά της λεμονιάς και της πορτοκαλιάς, ακόμη κι ένα φυτό που μεγαλώνει στη γλάστρα του σπιτιού μας. Αν θέλουμε να φτιάξουμε ένα δέντρο «ελληνικό», δεν μένει παρά να το στολίσουμε με καρπούς: μήλα και μανταρίνια, κάστανα και καρύδια - αλλά και λιχουδιές.

Δέντρο ή караβάκι;

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, ξεκίνησε στη χώρα μας μια εκστρατεία για την κατάργηση του χριστουγεννιάτικου δέντρου με σύνθημα: «Καράβι στη θέση του έλατου». «Το έλατο δεν είναι ελληνικό». Το καράβι όμως δεν μπορεί, με κανένα τρόπο, να αντικαταστήσει το δέντρο και τη σημασία του. Το χλωρό κλαδί έμπαινε πάντα στα ελληνικά σπίτια τις κρύες ημέρες των Χριστουγέννων, για να φέρει την ελπίδα. Την ελπίδα για μια καινούρια ανθοφορία, για ένα καλύτερο μέλλον. Το φωτισμένο καράβι είναι συνδεδεμένο με τα Χριστούγεννα, μόνο επειδή τα παιδιά των νησιών τραγουδούν τα κάλαντα κρατώντας το στα χέρια τους. Στην υπόλοιπη Ελλάδα είναι άγνωστο. Τώρα, αν κάποιος πιστεύουν πως «επιμένουν ελληνικά» στολίζοντας καράβια, ας μην ξεχάσουν ν' ακουμπήσουν κάπου δίπλα τους κι ένα κλωναράκι πρασινάδα!

Άρθρο της Νατάσας Μελά στην εφημερίδα «ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ»